

Rozhýbaný kraj

Júl / 2022

 KOŠICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Doby Sla*kovský štít na Kraji sveta!

Slavkovský štít je známy snáď na celom Slovensku, ale počuli ste už o Slaľkovskom štíte v Košickom Kraji sveta? Ak nie, je najvyšší čas, aby ste ho počas tohto leta zdolali.

Švédská automobilika mieri na východ

Kraj sveta

Už dva roky turistom ukazujeme, že hoci je pre mnohých východ na konci sveta, v skutočnosti sme svetovým krajom. Najnovšie sme o svojich kvalitách presvedčili švédskeho výrobcu automobilov, ktorý vo Valalikochoch v okolí Košíc vybuduje svoju tretiu fabriku. Do roku 2027 tu nájde prácu až 3 300 východniarov, ak rátame aj subdodávateľov, tak je to vyše 10-tisíc pracovných miest. A bonusom je, že sa výroba zameria na elektromobily, čo východniarom výrazne pomôže v rozvoji zelenej ekonomiky. Východ si dobré správy zaslúži! Po období pandémie si tiež zaslúžite prežiť veselé leto plné zážitkov. Z krajského dotačného programu Terra Incognita sme podporili vznik ďalších atrakcií v kraji. Doprajte si dobrodružný výlet v kempe v Barci alebo zažite „slovenské more“ v obci Veľatý, kde majú areál so slanou vodou. Tých, čo radi cestujú v čase potešia nové atrakcie na hrade nad obcou Vinné. Ozaj, počuli ste už o tom, že tatranský Slavkovský štít má konkurenciu v Košickom kraji? Na Červenom brehu v Košiciach pribudol takzvaný Slaľkovský štít. Podobnosť názvu s menom slávneho hokejistu Juraja Slaľkovského nie je náhodná. Ak sa vám namiesto kopcov zažiada k vode, vyberte sa k Ružínskej priehrade na Počkaj Beach do Margecian.

Východ si dobré správy zaslúži!

Rastislav Trnka

predseda KSK
predseda@vucke.sk

Za kultúrou pozývam aj do kultového centra Tabačka Kulturfabrik v župných priestoroch sme mu predĺžili nájomnú zmluvu o ďalších 10 rokov. No a dobré letné správy neobídu ani najmenších východniarov. Osemnásť krajských organizácií pripravilo dokopy 36 turnusov letných táborov: od programovania robotov cez lego, šport, remeslá, umenie, históriu, astronómiu až po čarodejnicky tábor Harryho Pottera. Nadácia Košického samosprávneho kraja sa postarala, aby si zážitok z tábora mohli vychutnať aj deti z rodín, ktoré si ho v čase zdražovania nemôžu dovoliť zaplatiť. A myslíme aj na našich seniorov. Otvorili sme Centrum aktívneho starnutia, kde môžu stráviť plnohodnotný časť skôr narodení. Je to len na vás, ako si vychutnáte čas prázdnin - leto na jednotku môžete zaručene prežiť aj na Kraji sveta.

Obsah

Opravujeme most cez Ružín za Margecanmi

Východniari majú opäť dôvod na radosť. Košický samosprávny kraj si zobral do parády ďalší most. Po viac ako dvadsiatich rokoch Kraj prepisuje históriu. Zrekonštruuje silný dopravný uzol medzi Hnileckou dolinou a Košicami.

str. 5

Otvorili sme Centrum aktívneho starnutia

Novootvorené Centrum aktívneho starnutia v Košiciach je určené pre všetkých aktívnych seniorov, ktorí rozhodne nepatria do „starého železa“. K dispozícii je telocvičňa, v ktorej si môžu seniori zacvičiť, či kuchyňa, v ktorej sa budú konať workshopy zamerané na prípravu zdravých jedál.

str. 6

Rozhovor s Idou Sandor

Dokázala to, čo sa žiadnej Slovenke či Slovákoví nikdy nepodarilo. Módna návrhárka z Košického kraja, ktorá vyrastala v Míchalovciach, sa stala dizajnérkou roka na Harbin Fashion Week-u v krajine vychádzajúceho slnka. Prečítajte si rozhovor s Idou Sandor, ktorá aj napriek svojim úspechom pokoru nikdy nestratila, aj keby mohla. Toto je príbeh svetovej módnej návrhárky...

str. 3 - 4

Rozhovor

s Idou Sandor

Chcem, aby moje modely boli zaujímavé a pritom nositeľné. Sexy, ale nie vulgárne. Šik, nie však okázalé.

Móda hýbe svetom viac, ako sme si ochotní pripustiť. Ved' nie nadarmo sa hovorí, že šaty robia človeka. Viťe to aj módna návrhárka z Košického kraja Ida Sandor, ktorá už pred rokmi stavila na nadčasovú módu, ktorej podľahla Zdenka Studenková či Dagmar Havlová. Pred niekoľkými rokmi sa stala dizajnérkou roka na Harbin Fashion Week-u v ďalekej Číne, čo sa doposiaľ žiadnej inej slovenskej módnjej návrhárke nepodarilo. Ida Sandor však pokoru nestratila, aj to aj napriek tomu, že jej svet módy leží pri nohách.

Paradoxom je, že módu či dizajn ste nikdy neštudovali a aj napriek tomu je vaše meno známe v krajine vychádzajúceho slnka...

Som vyštudovaná strojárka, ale už ako malá slečna som obdivovala módne fotografie. Rada som šila, háčkovala, plietla aj kreslila. Jednoducho som to vedela, a to aj napriek tomu, že som sa to nikdy nejako extra neučila. Svoju prvú blúzku som ušila, keď som mala 12 rokov. Tieto zručnosti mám možno aj preto, lebo šila moja babka aj mama. Bolo mi to blízke. Je pravdou, že módu ako takú som nikdy neštudovala. Navštevovala som gymnázium v Michalovciach. V televízii som raz videla reláciu, kde sa hovorilo o súťaži mladých návrhárov. Volala sa „Mladý módnny tvorca“, a tak som tam napísala a prihlásila sa. Predviedla som tam svoje modely, ktoré zaujali. Vytvorila som ich zapltením obväzov. Snažila som sa byť originálna, iná ako ostatní.

Svoju kariéru ste však odštartovali na súťaži Zlatá Fatima. Čím ste zaujali?

V tom čase to bolo celkom zložitý. Prvé miesta získavali súťažiaci, ktoré študovali odevné školy. Už vtedy som však vedela, že musím zaujať, a preto som zobrala babkine vrecia, vyprala ich, rozstrihala a macramé technikou posplietala. Chcela som vytvoriť niečo, čo bude vyzeráť dobre, je to nositeľné, ale zároveň nenapodobiteľné a originálne. Síce som nevyhrala, ale bola mi udelená zvláštna cena poroty a moje modely boli uverejnené na celej jednej strane v časopise Eva, na druhej zas boli modely Fera Mikloška či Jany Pištejovej.

V roku 2018 ste sa nestratili ani medzi 54 návrhármi v čínskom meso Harbin. Stali ste sa dizajnérkou roka na Fashion Week-u 2018. Nikdy predtým sa to žiadnemu Slovákov či Slovenke nepodarilo...

Dodnes, keď si na to spomeniem, mám úsmev na tvári a teším sa z toho. Na Harbin Fashion Week ma vybrala promotérka, ktorá to mala na starosti. Vôbec sme sa nepoznali, ale na základe rôznych odporúčaní ma zobrala. Na všetkých prekvapenie sa Číňanom moja móda páči. Keď som tam bola prvýkrát v roku 2016, mala som po prehliadke veľmi dobré ohlasy. O dva roky som sa opäť zúčastnila

Harbin Fashion Week-u 2018, kde som získala prestížne ocenenie Dizajnér roka. Vôbec som to nečakala. Dostala som len SMS a myslela som, že to je nejaký vtip. Keď mi došlo, že to nie je sranda, bola som nesmierne šťastná. Je to úžasný pocit, že práve vy ste jediná, ktorá získala ocenenie z 54 návrhárov sveta. Organizátori dostali nápad, že modely sa budú prezentovať na shopping mólach vo veľkých nákupných centrách. Fashion week totiž organizuje piata najbohatšia Číňanka, ktorá ich aj vlastní. Otvorili teda obchody, kde sa kolekcie predávali. Z 55 návrhárov vybrali len piatich a ja som bola medzi nimi. Moja kolekcia sa predala do posledného kusu. Na túto udalosť sa nedostane každý a už vôbec nie niekoľkokrát za sebou. Táto cena mi však zabezpečila vstup na ďalšiu prehliadku. Pandémia však všetko poposúvala, a preto verím, že Harbin Fashion Week sa už bude čoskoro konať a ja budem jeho súčasťou.

Pandémia zasiahla každé odvetvie, módne nebolo žiadnou výnimkou. Ako sa z toho spamätávate?

Straty boli aj pre mňa veľké, išlo o tisíce eur. Zrušili sme viaceré akcie a človek nedokázal nič nové plánovať, keďže nevedel, čo bude ďalej. Musím však poďakovať svojim klientkám, ktoré ma nenechali v šticu a oblečenie, ktoré si objednali si aj vyzdvihli. Som za to veľmi vďačná. Počas obdobia koronavírusu som pripravila novú kolekciu, ktorá vychádza z potrieb mojich klientok. Mnohé boli na home officoch a potrebovali pohodlné, ale za to šik oblečenie.

Trendy sa menia každým rokom. To čo bolo šik minulé, dnes už nemusí. Ako by ste charakterizovali vašu tvorbu? Mnohí vravia, že je originálna a zároveň nadčasová.

To ma veľmi teší. Moje modely sú skôr minimalistické, strohé, plné geometrie. Snažím sa mať do detailu premyslený strih. Používam len tie najkvalitnejšie materiály ako hodváb, kašmír, koža a kožušiny. Takisto využívam techniku patchwork. Chcem, aby moje modely boli zaujímavé a pritom nositeľné. Sexy, ale nie vulgárne. Šik, nie však okázalé.

Ak chce žena vyzeráť dobre, nemusí byť modelkou, nemusí vyhrať súťaž krásy, nemusí byť módnou ikonou. Na tom sa asi zhodneme. Vašu módu

obľubujú reálne ženy, nie len modelky či celebrity. No aj napriek tomu ste šili aj pre známe mená. Prezradíte aké?

Keď som raz hľadala tvár na jednu moju kolekciu, oslovila som Zuzanu Kánocz. Mala som jej číslo uložené päť rokov, ale stále neprišla vhodná chvíľa. Spomínaná kolekcia bola čierno-biela, inšpirovaná pánskymi prvkami a k nej sa mi to veľmi hodilo. Nabrala som odvahu, pretože je pravda, že som taká trochu ostýchavá, ale zavolať som jej. Prišla sa pozrieť do ateliéru a veľmi sa jej to páčilo. So Zuzanou sme si veľmi sadli. Pri tejto práci je veľmi dôležité, či to medzi vami „klape“, väčšinou stavím na ľudskosť. Neskôr som oslovila aj herečku Gabrielu Marcinkovú, boli sme ako spriaznené duše. Tá ma nedávno zase odporúčila Zdenke Studenkovej. Keď mi zavolať skoro som odpadla. V mojom ateliéri v Košiciach bola pred pár týždňami a vybrala si asi päť modelov. Takisto som už sedemkrát obliekala na Ples v opere „Lady Euro“ – Elenu Kohútikovou, prvú ženu slovenského bankovníctva. Som rada, že sa vždy objaví medzi najlepšie oblečenými dámami. Pred rokom sa mi dokonca ozvala Dagmar Havlová. Letela som za ňou do Prahy. Je to veľká dáma, diplomatka a herečka k tomu. Pôsobila na mňa veľmi milo. Zobrala si niekoľko modelov a ja som za to veľmi rada. Napríklad v čiernych asymetrických šatách predávala cenu zdravotníkom v prvej línii. Chcem však povedať, že si vážim každú klientku.

Spomínali ste, že je dôležité, aby vaše šaty boli nositeľné. Prečo na módnych prehliadkach vidíme modely, ktoré na seba len ťažko niekto oblečie?

Na to mám jednoduchú odpoveď. Každý módnny návrhár musí niečím zaujať. Najmä tí, ktorí len začínajú. Aj ja som šila modely z babkiných vriec. Ak sa o vás píše, hovorí, tak si vás skôr niekto všimne a vy si môžete žiť svoj sen. Život módnjej návrhárky nie je len o kreslení návrhov na papier a šití šiat. Každý mladý návrhár, ktorý chce raz preraziť však musí byť odhodlaný a za žiadnu cenu sa nevzdávať. Iba tak dokáže veľké veci.

Prepisujeme históriu mosta cez Ružín za Margecanmi

Po rekonštrukcii pribudne na moste aj systém automatického váženia vozidiel.

Most cez Ružín za Margecanmi

Východniari majú opäť dôvod na radosť. Košický samosprávny kraj si zobral do parády ďalší most a pustil sa do jeho rekonštrukcie. Po viac ako dvadsiatich rokoch prepisuje históriu mosta M112 cez Ružín za Margecanmi. Ide o silný dopravný uzol medzi Hnileckou dolinou s krajským mestom. Roky bez opráv sa podpísali na jeho alarmujúcom stave. Výsledky diagnostiky ukázali, že sa nachádza v stavebno-technickom stave VI z celkového počtu VII, čo znamená veľmi zlý. Podľa posledného sčítania dopravy ním denne prejde viac ako 5-tisíc vozidiel, a tak niet divu, že obyvatelia bijú na poplach.

Má poškodenú nosnú konštrukciu, z dôvodu nefunkčnej hydroizolácie do nej zateká, skorodované sú tiež odvodňovacie potrubia a nevyhovujúci stav má aj samotná vozovka. Tomu však onedlho bude koniec a ľudia sa do metropoly východného Slovenska a do Spišskej Novej Vsi dostanú bez akýchkoľvek problémov. Rekonštrukciu začal Košický samosprávny kraj v polovici júna, s minimálnymi obmedzeniami, na ktoré apeloval aj starosta Margecian Igor Petrik. Doprava je presmerovaná do jedného jazdného pruhu a práce prebiehajú vždy na jednej polovici. Výnimkou bude len päťdňová odstávka mosta,

počas ktorej sa bude pracovať na betonáži rekonštrukcie. Premávku počas prác riadi svetelná signalizácia. A aký výsledok rekonštrukcia priniesie? V rámci prác budú odstránené všetky poruchy mosta, zvýši sa jeho zaťažiteľnosť, bezpečnosť premávky a zároveň na ňom budú osadené meteorostanice, sčítač dopravy a systém automatického váženia v pohybe. Košický samosprávny kraj realizuje rekonštrukciu mostu zo svojho rozpočtu, stáť bude 2,1 milióna eur. Zmluvný termín ukončenia prác je február budúceho roka.

Centrum aktívneho starnutia rozhýbe seniorov

Seniorov, okrem zdravotných problémov, najviac trápi pocit samoty a nepotrebnosti. Naopak, najväčšiu radosť cítia, keď sú užitoční a nepatria do „starého železa“. Košický samosprávny kraj preto rozhýbal ďalší projekt, ktorý poteší skôr narodených východniarov. Novootvorené Centrum aktívneho starnutia, ktoré vzniklo na Bačíkovej ulici 7 v Košiciach, ponúkne seniorom podmienky na zlepšenie kvality života, vzdelávania sa, pohybové aktivity aj nadväzovanie nových kontaktov – pretože plnohodnotne sa dá tráviť čas aj v seniorskom veku.

K dispozícii je telocvičňa, v ktorej si môžu seniori zacvičiť, či kuchyňa, v ktorej sa budú konať workshopy zamerané na prípravu zdravých jedál. Súčasťou sú aj remeselné kurzy a moderné informačné technológie. Kraj by chcel do budúcnosti rozšíriť portfólio o ďalšie služby zamerané na zdravotnú starostlivosť. „**Považujeme za veľký úspech, že sa nám takýto pilotný projekt podarilo realizovať. Budeme robiť maximum preto, aby toto miesto predstavovalo bezpečný prístav pre našich seniorov, ktorí majú chuť ostať aktívnymi bez ohľadu na dátum narodenia,**“ uviedla

riadiateľka EZÚS Via Carpatia Juliana Orbán Máté. Do projektu sa môže zapojiť každý nad 60 rokov a seniori si môžu vybrať z ponuky piatich kurzov. Registrovať sa na ne môžu e-mailom na info@viacarpattia.eu alebo telefonicky na čísle +421 908 841 162. Cezhraničný projekt SK-HU Ambasadors vznikol vďaka Európskemu zoskupeniu územnej spolupráce Via Carpatia, ktorého zakladateľom je Košický samosprávny kraj. Celkový rozpočet projektu aj s maďarským partnerom predstavuje sumu vyše 195-tisíc eur.

Soľná brána vo Veľatoch

Nadupaný Košický samosprávny kraj

Vďaka prostriedkom z krajského dotačného programu Terra Incognita, Košický samosprávny kraj podporil ďalšie projekty zamerané na rozvoj cestovného ruchu. Tentoraz si zobral na paškál hneď tri, a to soľnú bránu vo Veľatoch, vstupnú bránu na Vinianskom hrade a do košického kempingu v Barci priniesol ešte viac zelene. Čo to presne znamená pre obyvateľov alebo turistov?

Neprebádaná zem na križovatke dobrodružstiev

Miesto, kde si ľudia vymieňajú typy na výlety, rozprávajú životné príbehy pri ohni a trávia dovolenky. Camp Košice – Route E58 v Barci funguje od roku 1988 a za svoju 34-ročnú históriu by vedel

toho porozprávať až-až. Jeho hlavným cieľom je, aby bol pre návštevníkov sám o sebe zážitkom, či už je on samotným cieľom alebo len zastávkou. Vďaka financiám z dotačného programu Terra Incognita návštevníkov kempu čakajú novinky – tri drevené altánky s ohniskami na opekanie, informačné tabule, ornitologické stanovišťa s ďalekohľadmi, 15 krídiel pre vtáčtvo a netopiere, vonkajšie workoutové ihrisko či detské ihrisko na hranie. Projekt Neprebádaná zem na križovatke dobrodružstiev bol podporený vo výške 10 000 eur.

Soľná brána Veľaty

Letnú sezónu otvoril Areál Aqua Maria vo Veľatoch vo veľkom štýle. Pre návštevníkov si pripravil hneď nie-

koľko novinek. Keďže chcel nadviazať sa dlhodobú históriu prameňa Slaná studňa v obci Veľaty, verejnosť si môže užiť až tri vynovené bazény so slanou vodou. Úplnou novinkou je nový bazén pre najmenších s plážou. Rekonštrukcia areálu bola rozdelená do troch etáp. Aktuálne boli ukončené práce na druhej etape. V rámci projektu išlo o dobudovanie už existujúceho areálu, ktorý bol obnovený aj vďaka prostriedkom z krajského dotačného programu Terra Incognita. Podporu získal vo výške 61-tisíc eur. Okrem toho tam návštevníci nájdu aj autokemping, vírivky a mnoho ďalších aktivít. Zemplín rovnako láka aj na cyklotrasy medzi vinicami Tokaja, tufovými pivnicami, lokálnou gastronómiou a UNESCO pamiatkami.

Cestovanie v čase

Tomu sa hovorí zázrak na počkanie. Kedysi v ňom býval prvý michalovský rytier a druhý najmocnejší muž Rakúsko-Uhorska po kráľovi, vtedajší dalmátsko-chorvátsky bán, Albert Užský. Dnes je z jeho sídla nad Vinným turistické miesto, ktoré ponúka doplnok rekreatom pri „slovenskom morí“, aby si vychutnali nádherné výhľady aj stredovekú atmosféru. Tento rok na Vinianskom hradnom vrchu pribudli chýbajúce služby a priestory. Vďaka podpore Terra Incognita tam majstri tesári vytvorili nový most, cez ktorý sa dostanete na hrad. Výnimočný a unikátny je aj v tom, že všetky práce robili podľa predlohy zo stredoveku, bez použitia elektriny a aby toho nebolo málo, v dobových kostýmoch. Na hrade po novom už môžete nahliadnuť aj do domu kapitána a zapojiť sa do kurzov bylinkárstva či košíkárstva. Hrad sa však môže pýšiť ďalšou zaujímavosťou a to faktom, že aj napriek obdobiu, z ktorého pochádza, sa snaží ísť s dobou. Hradní prichádzajú s rôznymi eko nápadmi. Napríklad z plastových fliaš vyrábajú laná.

Letné tábory plné detského smiechu

Čo je viac ako vyčariť úsmev na detských tvárach? Aj to bolo jedným z dôvodov, prečo sa Nadácia Košického samosprávneho kraja rozhodla pripraviť deťom prázdniny, na ktoré nezabudnú. Počas leta čaká na deti 18 denných táborov a každý z nich sa nesie v inom duchu. Vieme, že si ich možno nemohli dovoliť všetky rodiny, a tak župa nezahála a pripravila prekvapenie. Deťom, ktoré sa ocitli v zložitej životnej situácii Nadácia Košického samosprávneho kraja preplatila všetky náklady spojené s daným táborom. Sen o letnom tábore sa tak podarilo splniť 85 deťom z rôznych častí regiónov.

Pestrá ponuka táborov

Košický samosprávny kraj si pre deti pripravil bohatú ponuku letných táborov. Na svoje si prídu nie len najmenší, ale aj tínedžeri. Ponú-

kajú aktivity pre bádateľov, múdre hlavičky aj šikovné ruky. Vybrať si mohli medzi remeslami, tábormi v galériách či divadelným, hudobným, animovaným, pre vášnivých čitateľov a milovníkov prírody. Nezabudlo sa ani na tých, ktorí milujú astronómiu, šport a najznámejšieho čarodajníka na svete Harryho Pottera. Práve ten bol spolu so športovým táborom medzi deťmi najžiadanejší. A čo v nich našich najmenších čaká? Podľa zamerania si každý tábor pre nich pripravil bohatý a pestrý program od turistiky, baníctva a remesiel, cez divadlo, umenie, literatúru a hudbu až po pohybové, zábavné aktivity a čarovné okamihy spojené s magiou.

Pomoc nekončí

Pomoc deťom, ktoré žijú v ťažších podmienkach, letnými tábormi nekončí. Nadácia Košického sa-

mosprávneho kraja deti dlhodobo podporuje v tom, čo ich baví a rovnako zastáva myšlienku, že financie nemôžu dieťaťu brániť v rozvoji potenciálu a vzdelania. Preto si tí, ktorí to najviac potrebujú, môžu napríklad požiadať o preplatenie krúžkov či školských pomôcok.

text

Megainvestícia na východe Slovenska

Je to čierne na bielom. Na východ Slovenska mieri automobilový koncern Volvo Cars. Do roku 2027 tam nájde prácu tisícky východniarov.

foto: media.volvocars.com

Východ je jednoznačne najlepšou voľbou. Príkladom toho je aj nová miliardová investícia, ktorá prichádza do Košického kraja. Domovom automobilky Volvo sa stane priemyselný park pri obci Valaliky pri Košiciach. A niet divu, že si švédsky investor vybral práve toto miesto. Rokoval s ním nielen rezort hospodárstva, agentúra SARIO, ale aj Košický samosprávny kraj. Volvo priamo zamestná 3300 zamestnancov, tisíce ďalších pracovných miest môžu aj na východe Slovenska vzniknúť u jeho subdodávateľov. Nový závod neplánuje vyrábať autá so spaľovacím motorom. Zameria sa výlučne na elektromobily, ktoré podľa dohody v Európskej únii majú nahradiť v roku 2035

vozidlá na benzín a naftu. Práve to má výrazne pomôcť k rozvoju zelenej mobility, k prechodu európskych krajín k elektrifikácii automobilizmu a v neposlednom rade k dosiahnutiu klimatickej neutrality. Zároveň bude podporovať zelenú prevádzku a ekologickú mobilitu. Čo to však znamená pre obyvateľov východného Slovenska a budúcich zamestnancov? Župa sa v rámci spolupráce zaviazala voči investorovi, spoločnosti Valaliky Industrial Park a voči štátu, že zabezpečí rozvoj dopravnej infraštruktúry a verejnej dopravy. Ďalej sa zaviazala, že zabezpečí rozvoj a údržbu ciest II. a III. triedy zlepšením ich stavu a dopravného napojenia na cesty vyšších tried, poskytne investorom

súčinnosť pri zriaďovaní a rozvoji obnoviteľných zdrojov energie s cieľom dosiahnuť ich klimaticky neutrálne zásobovanie energiou. Rovnako poskytne spoluprácu pre zvýšenie kapacity medzinárodného vzdelávania na našich stredných školách, vrátane prípravy absolventov potrebných pre tieto nové pracovné miesta. Aby toho nebolo málo, Košický samosprávny kraj sa tiež zaviazal poskytnúť súčinnosť pri vzniku cenovo dostupného nájomného bývania, podporovať zriadenie rezidenčnej výstavby v dochádzkovej vzdialenosti od strategického parku či dostupnosť zdravotnej starostlivosti v blízkosti Valalík.

Otvorili sme filmovú kanceláriu, prvú na celom Slovensku

Aj vďaka kancelárii sa už na Spiši odohralo prvé hollywoodske natáčanie.

Režisér s papiermi v ruke, zvukári a osvetľovači, maringotka s kostýmami, herci zvučných mien aj plesk klapky, napríklad v Beňatinskom lome. Nemusí to ostať iba pri predstave. Vďaka novozriadenej Filmovej kancelárii Košického kraja sa o magických miestach dozvedia svetové filmové produkcie. Filmovým a televíznym producentom uľahčí podmienky pre nakrúcanie na zaujímavom mieste aj vo vašom regióne. Prvé ovocie spolupráce uvidíte na striebornom plátne už budúci rok. K Letanovskému mlynu o okoliu Hornádu zavítalo prvé štúdio z Hollywoodu, ktoré sa radí do top desiatky v počte získaných Oscarov. Z celej Európy si na natáčanie divokej prírody pre thriller vybrali práve Spiš. Aj toto je možné vďaka Filmovej kancelárii Košického kraja, ktorú župa otvorila ešte pred letom. Okrem

prestíže, prinesú takto natočené filmy nové pracovné príležitosti a hlavne financie. Každé euro vložené do filmového priemyslu prinesie približne 4 až 6 eur do regiónu. Pociťta to najmä lokálni hotelieri aj ľudia pracujúci v cestovnom ruchu. „V posledných rokoch sa Slovensko stáva obľúbenejším pre zahraničné produkcie, chceme v tom pokračovať. Cieľom je vytvoriť podmienky, aby bol náš kraj prvou voľbou pre producentov. Prichádzame aj s novinkou, pri nakrúcaní na Slovensku filmárom rabat 33 percent, v rámci Košického kraja pridávame ďalšie 2 percentá, navýšime to na 35 percent, čo predstavuje úvodný balík pre filmové produkcie, ak budú natáčať v Košickom kraji,“ doplnil projektový manažér regionálnej film-

Najznámejšie natáčania v posledných rokoch:

2021 - epizódy do amerického seriálu Jack Ryan

2007 - na Spišskom hrade sa natáčal film Posledná légia s Colinom Firthom či Benom Kingsleym

2001 - snímka z filmu Za nepriateľskou líniou, spája sa s obcou Háj, kde dodnes stojí socha anjela s jedným krídlom

ovej kancelárie Ján Melikant. Novovzniknutej kancelárii pomôžu aj jej ambasádori - Wanda Adamík Hrycová, Dano Dangl, Peter Kerekes a Tibora Búza. „Na Slovensku šartujeme niečo novátorské, verím, že sa to ujme a že sa tu bude robiť veľa produkcií. Čo sa týka lokalít, v Košickom kraji toho máte požehnanie. Dá sa tu robiť od historického po futuristický film,“ dodal Dangl. Tvoriví ľudia, ktorí budú pracovať v krajskej filmovej kancelárii budú župu prezentovať ako „Film friendly region“, teda ako miesto atraktívne pre produkciu. Filmárom pomôžu nájsť komparzistov, prepoja ich s lokálnymi výrobcami a poskytovateľmi služieb a pomôžu aj s administratívou. V Košickom kraji je veľa miest, o ktorých by mal vedieť celý svet a mali by zažiarit aj vo filmovom priemysle, je to na najlepšej ceste. Prírodné i historické poklady východu sa tak dostanú na strieborné plátno a Košický kraj má šancu zažiarit.

Župa predĺžila nájom Tabačky na ďalších 10 rokov

Do budúca by mohlo nezávislé kultúrne centrum spolupracovať aj s organizáciami kraja.

Skvelá správa pre kultúru v Košickom kraji! Najväčšie nezávislé kultúrne centrum Tabačka Kulturfabrik, ktoré je unikátom nielen na východe, ale aj v strednej Európe, zostáva ďalších 10 rokov v župných priestoroch na Gorkého ulici v Košiciach. O predĺžení nájmu pre občianske združenie BONA FIDE rozhodli poslanci na poslednom zasadnutí Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja. Výška nájomného sa oproti

pôvodnej sume zvýšila len o mieru inflácie - združenie župe uhradí mesačné nájomné 2 190,18 eur a tiež náklady spojené s nájmom vo výške 8 824 eur. Keďže Tabačka nie je pravidelne dotovaný subjektom a musí sa spoliehať len na vlastné finančné zdroje, zvýhodnený nájom víta. „**Posledné roky našej spolupráce so župou ukázali, že vieme pre kraj a jeho obyvateľov priniesť kvalitnú nezriadenú kultúru. Som veľmi rád, že to po-**

slanci ocenili aj tým, že nám dali ďalšiu dôveru na pokračovanie spolupráce na ďalších 10 rokov,“ povedal generálny manažér Tabačky Kulturfabrik Martin Dubéci. Okrem nájmovej zmluvy podpíše kraj s Tabačkou memorandum o spolupráci v oblasti nezriadovanej kultúry, ktorá bude definovať programovú líniu centra ako aj formy spolupráce centra s organizáciami kraja.

Priority poslancov KSK

Aké sú Vaše úspechy ako poslanca KSK v tomto volebnom období, čo sa Vám podarilo presadiť alebo zrealizovať?

György Nagy
nezávislý

Za najväčšie úspechy v aktuálnom volebnom období považujem investície Košického samosprávneho kraja do okresu Rožňava. Za veľmi dôležitú považujem napríklad opravu cestnej komunikácie medzi Úhornou a Krasnohorským Podhradím, ktorá je aktuálne v procese realizácie. Rovnako aj nákup nehnuteľností, ktoré využíva KSK ako zriaďovateľ školských zariadení, ide o schválenie kúpy budovy gymnázia, ale tiež dohodu a majetkové právne riešenie budovy telocvične pri SOŠ na Rožňavskej Bani s mestom Rožňava, ktoré patrilo k dlho nevyriešeným problémom. Som tiež veľmi rád, že župa podporí zámer mesta Rožňava a prispeje k financovaniu výstavby futbalového ihriska s umelým povrchom v mestskej časti Nadabula. Takisto ma teší, že Kraj podporuje tradičné remeslá a som hrdý na náš RINK - Remeselnícky inkubátor Gemer.

Jaroslav Polaček
nezávislý

Som hrdý na to, že ako primátor mesta a zároveň krajský poslanec som sa mohol pričiniť o príchod automobilky Volvo. Dlhé mesiace som bol viazaný mlčanlivosťou. Teraz už môžem naplno povedať, že sa nám s partnermi podarilo do nášho regiónu dotiahnuť najvýznamnejšiu investíciu od čias výstavby Východoslovenských železniční, ktorá priamo alebo cez subdodávateľov vytvorí až 10 000 nových pracovných miest. Teší ma, že sa vďaka tomu budú môcť vrátiť domov k svojim rodinám stovky obyvateľov nášho mesta, ktorí v súčasnosti chodia na týždňovky do iných kútov Slovenska alebo do zahraničia. Takisto mám veľkú radosť, že sme sa výrazne pohli vpred aj pri našich snahách vykurovať Košice geotermálnou energiou z Ďurkova.

Michal Rečka
SMER-SD

Čas letí ako voda a o malú chvíľu je tu koniec volebného obdobia poslancov KSK. Nastal čas zložiť účet za celé volebné obdobie, v ktorom sme ako poslanci riešili mnoho problémov v doprave, školstve, kultúre, cestnej infraštruktúre, údržbe mostov a pod. Sú to každodenné potreby nás občanov Košického kraja. Som si vedomý, že nie je možné vyhovieť všetkým, no mám dobrý pocit z vykonanej práce. Samozrejme, mohli sme určite vykonať viac, no všetko záleží od finančných možností KSK. Chceme poďakovať za vaše podnety, ktoré má usmerňovať v mojej činnosti poslanca KSK.

Novinky zo Zastupiteľstva KSK

Poslanci Košického samosprávneho kraja rokovali po 31.-krát v tomto volebnom období 27. júna. Priebeh zastupiteľstva bol vysielaný naživo na Facebooku KSK a na webovej stránke web.vucke.sk, kde bol zverejnený aj prehľad tém a kompletne materiály rokovania.

Najdôležitejšie témy z rokovania

Poslanci odsúhlasili kúpu budovy gymnázia, v ktorom sídli Gymnázium Pavla Jozefa Šafárika - Pavol Jozef Šafárik Gymnázium. Budova nutne potrebuje rekonštrukciu, no jej vlastníkom bol doposiaľ Rád premonštrátov - Opátstvo Jasov. Župa do nej plánuje investovať po tom, čo ju získá do svojho majetku.

V Rožňave je plánovaná aj výstavba ihriska s umelým povrchom. Poslanci odsúhlasili návrh na jej spolufinancovanie, mestu Rožňava tak finančne pomôže aj župa. Na ihrisku s umelým povrchom budú uprednostnené akcie kraja ako Krajská futbalová liga, výchovno-vzdelávacia činnosť župných škôl či Dlhodobé športové súťaže.

Krajskí poslanci odsúhlasili aj personálne zmeny v dvoch župných kultúrnych organizáciách. Schválili vymenovanie riaditeľky Spišského kultúrneho centra a knižnice Moniky Tkáčovej a tiež vymenovanie Aleny Navrátilovej na post riaditeľky Zemplínskeho kultúrneho centra a hvezdárne.

Zastupiteľstvo schválilo aj určenie volebných obvodov pre voľby do orgánov Košického samosprávneho kraja, ktoré sa budú konať 29. októbra. Krajské zastupiteľstvo bude mať aj v budúcom volebnom období 57 poslancov, voliči budú hlasovať v 11 volebných obvodoch kopírujúcich okresy. Štyri košické okresy budú mať 17 poslancov, obvod Košice-okolie ich bude mať deväť, Trebišov a Michalovce po osem a obvody Sobrance, Gelnica a Košice III po dvoch.

Nasledujúce Zastupiteľstvo KSK sa bude konať 22. augusta 2022.

Župa pomáha najzraniteľnejším

V posledných piatich rokoch pribudli nové služby, vznikol Sociálny podnik KSK i Nadácia KSK.

Košický samosprávny kraj zabezpečuje sociálnu službu občanom s trvalým pobytom na svojom území. Je zriaďovateľom domovov sociálnych služieb, špecializovaných zariadení, zariadení podporovaného bývania, zariadení núdzového bývania aj útulkov. Pod palcom má 13 zariadení sociálnych služieb, kde sa približne o 1800 klientov stará 1200 zamestnancov. Okrem toho, že financuje verejné zariadenia sociálnych služieb, poskytuje príspevok na prevádzku aj neverejným poskytovateľom, posudzuje odkázanosť občanov kraja, vedie register poskytovateľov a kontroluje poskytované sociálne služby. Plní tiež úlohy v oblasti sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately.

Rozšírili sme ponuku sociálnych služieb

V aktuálnom volebnom období župa pokračuje v optimalizácii sociálnych služieb, v rámci ktorej pribudlo na východe viacero nedostatkových alebo chýbajúcich služieb. Takou je aj služba včasnej intervencie. Vďaka nej prežívajú kvalitnejší život rodiny, v ktorých vyrastajú deti so zdravotným postihnutím do veku siedmich rokov. Po košickej Domku začali túto službu poskytovať aj pri zariadeniach Anima Michalovce a Jasanima Rožňa-

va. Práve v Domku vzniklo v roku 2019 i prvé špecializované zariadenie v ambulantnej forme pre deti a dospelých s poruchou autistického spektra, ktoré dovtedy v Košickom kraji chýbalo. V lete 2020 rozšíril kraj ponuku sociálnych služieb o Zariadenie podporovaného bývania v Čani. Klienti Domka v ňom našli pomoc a podporu na ceste za samostatnosťou. Učia sa postarať o seba samých, bez dosahu rodičov.

Pribudla požičovňa pomôcok i pomoc pre opatrovníkov

Župa podala pomocnú ruku obyvateľom s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorí potrebujú kompenzačné zdravotné pomôcky, no nemôžu si dovoliť ich kúpu. Pri zariadeniach Arcus Košice, Via Lux Košice Barca, Lumen Trebišov a Harmonia Strážske zriadil kraj požičovňu. Zaujímavosťou je tu možnosť za symbolické ceny požičať zdravotnícke postele, invalidné vozíky, WC stoličky, stoličky do sprchy, chodítka, jedálenské stolíky či antidekubitné podložky. Župa vychádza v ústrety aj východniarom, ktorí sa starajú o osoby s ťažkým zdravotným

postihnutím, takzvaným neformálnym opatrovateľom. Koncom roka 2019 zriadila vo všetkých svojich 13 zariadeniach sociálnych služieb odľahčovaciu službu. Jej služby môžu využiť opatrovatelia v domácnosti najviac 30 dní v kalendárnom roku. Napríklad z dôvodu vlastného ochorenia, hospitalizácie, kúpeľnej liečby či z iných dôvodov.

Znevýhodnených zamestnáva Sociálny podnik KSK

Východniarom, ktorí si zo zdravotných alebo iných dôvodov ťažko hľadajú prácu, už viac ako dva roky pomáha Sociálny podnik Košického samosprávneho kraja. Zamestnanie tu našlo už vyše 40 ľudí. Získavajú pracovné návyky a nové zručnosti, čo zvyšuje nielen ich sebavedomie, ale aj šance na ďalšie uplatnenie na pracovnom trhu. Krajský sociálny podnik poskytuje služby v divíziách Stavba a Dom a záhrada. So stavebnými prácami pomáhali zamestnanci napríklad pri rekonštrukcii budovy na Továrenskej ulici v Košiciach, kde sa presťahovalo Divadlo Romathan. Aktuálne pracujú na výstavbe komu-

nitného centra na Luníku IX. Projekt svojpomocnej výstavby na najväčšom rómskom sídlisku na Slovensku realizuje Sociálny podnik KSK spolu so župou, občianskym združením ETP Slovensko - Centrum pre udržateľný rozvoj a partnermi. Krajský sociálny podnik buduje vzorovú stavbu, podľa ktorej sa budú na sídlisku stavať ďalšie rodinné domy. Aj pri ich realizácii bude odbornou nápomocou Sociálny podnik KSK. Keďže sa sociálny podnik osvedčil, jeho ponuka sa postupne rozšírila o práce v záhrade a domácnosti - zamestnanci pomáhajú napríklad s kosením, strihaním stromov či so zberom úrody, ale aj s upratovaním.

Nadácia KSK podporuje talenty z rodín v núdzi

Deťom z neúplných rodín, polosirotám či rodinám v tiesni už od roku 2020 pomáha Nadácia Košického samosprávneho kraja. Vďaka nej sa môžu vzdelávať, rozvíjať svoje schopnosti

Pomôžte deťom zažiť.

www.nadaciask.sk

a talent. Podporuje ich v športových aktivitách a iných mimoškolských činnostiach. Krajská nadácia si zakladá na hodnotovej a kontinuálnej podpore. To znamená, že detské talenty sleduje na ich ceste a podporuje podľa potrieb - či sú to tréningy, športová výbava, sústredenie alebo účasť na súťaži. Formy pomoci sú rôzne - od školských pomôcok, učebníc, cez jazykové kurzy, exkurzie a vzdelávacie pobyty, športové a umelecké krúžky a pomôcky na ne až po športové sústredenia, súťaže či pobytové tábory. Okrem toho už nadácia pripravila aj veselšie Vianoce pre rodiny v núdzi a významnú úlohu zohrala aj v humanitárnej pomoci pre Ukrajinu.

Kultúra v Košickom kraji

Košický samosprávny kraj je zriaďovateľom kultúrnych organizácií, medzi ktoré patria divadlá, galérie, múzeá, knižnice, kultúrne centrá, hvezdárne a osvetové strediská.

Prostredníctvom nich sa podieľa na uchovávaní kultúrneho dedičstva, tvorbe a prezentácii hudobno-dramatického umenia, organizovaní kultúrnych podujatí, ale aj mimoškolských aktivít žiakov. Vďaka župným kultúrnym zariadeniam sa môže ďalej rozvíjať kultúrny život v kraji.

Kultúrne zariadenia v novom šate

Za uplynulých päť rokov získalo nový vzhľad viacero kultúrnych zariadení patriacich pod kraj. Mnohé totiž nielen sídlia v budovách, ktoré sú národnými kultúrnymi pamiatkami alebo ich možno považovať za naše historické dedičstvo, ale poskytujú aj kultúrne služby. Či už ide o kaštiele niekdajších šľachtických rodov, sakrálné či secesné stavby. Košický samosprávny kraj chce uchovávať toto kultúrne dedičstvo, preto prešli niektoré zo zariadení výraznejšou obnovou.

Príbeh kaštieľa opäť ožil

Košický samosprávny kraj v roku 2019 otvoril po rozsiahlej rekonštrukcii Zemplínske múzeum v Michalovciach. Jeho brány boli pre návštevníkov zatvorené štyri roky, a to pre viaceré pochybenia súvisiace s chybami v projekte a vracaní eurofondov.

Zemplínske múzeum v Michalovciach

Všetko o múzeu na www.zemplinskemuzeum.sk

V číslach

20
kultúrnych
organizácií

500
profesionálnych
zamestnancov

Župa napokon kaštieľ Sztárayovcov zrekonštruovala zo svojho rozpočtu a jeho príbeh opäť ožil. Po rekonštrukcii hlavného kaštieľa stavebný ruch v areáli múzea neustal. Hneď potom sa kraj pustil do opravy budovy Zimnej záhrady. Budova bola pre havarijný stav zatvorená 16 rokov, jej brány otvoril kraj začiatkom tohto roka. V investíciách župa nekončí, aktuálne ešte prebiehajú práce na rekonštrukcii budovy koniarne, kde je umiestnená najnavštevovanejšia prírodovedná expozícia múzea.

Obnovili sme hudobné múzeum

Letohrádok Dardanely v Markušovciach, ktorého správcou je Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi, privítalo v roku 2020 návštevníkov v zrekonštruovaných priestoroch. V tejto národnej kultúrnej pamiatke, v ktorej sa nachádza vzácne hudobné múzeum, bola dokončená rekonštrukcia strechy a suterénu, do ktorých predtým zatekalo. Kraj opravil aj statiku krovu, na streche boli osadené na mieru vyrobené drevené šindle a odvlhčený bol aj suterén, ktorý sa zmenil na moderný a funkčný priestor. Expozícia klávesových hudobných nástrojov, nachádzajúca sa v Letohrádku, je jedinou svojho druhu na Slovensku. Múzeum obnovuje aj hospodársku budovu nachádzajúcu sa v areáli kaštieľa v rámci projektu „Kúria Zuzana - zážitok v múzeu.“

Podpora kultúry národnostných menšín

Košický kraj patrí k regiónom s takmer štvrtinovým zastúpením obyvateľstva s inou ako sloven-

skou národnosťou. Neoddeliteľnou súčasťou kultúrnych služieb kraja je preto aj rozvoj kultúry národnostných menšín. Rómske divadlo Romathan hralo do roku 2021 v budove, ktorá bola v havarijnom stave a nevyhovovala potrebám divadelníkov. Župa zrekonštruovala priestory na Továrenskej ulici v Košiciach, v ktorých pribudlo pódium, šatne aj kancelárske priestory. Do nového sídla presťahovali divadelníci celú svoju 30-ročnú históriu aj kulisy z viac ako 80 premiér.

Kultúre pomohla krajská dotačná výzva

Kultúrne organizácie sa môžu rozvíjať aj vďaka projektom a výzvam, do ktorých sa zapájajú. Od roku 2018 získali z externých zdrojov 4 290 000 eur, viac ako polovica z toho bola z európskych grantových schém. Košický samosprávny kraj podporuje zariadenia aj v rámci internej dotačnej výzvy. Tradície inšpirujú inovácie. Od roku

2019 takto prerozdelených bolo 562 400 eur, vďaka ktorým bolo zrealizovaných 17 projektov. Napríklad v Baníckom múzeu v Rožňave pribudla banská štôlna, do ktorej návštevníkov privedie banský vláčík. Východoslovenská galéria zmodernizovala vstupné priestory aj nádvorie, ktoré sa premenilo na zelenú oázu, Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi rozšírilo historickú expozíciu o virtuálnu realitu a Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína vráti život na pánstvo Andrásyovcov prostredníctvom virtuálnej prehliadky.

RINK

Košický samosprávny kraj založil v roku 2019 prvý Remeselnícky inkubátor Gemer, ktorý funguje v gescii Gemerského osvetového strediska. Zameraný je na podporu ľudovo-umeleckých remeselníkov, ich činnosť aj prezentáciu ich tvorby. Aktuálne pomáha približne 420 remeselníkom, pre ktorých organizuje školenia či prednášky, poskytuje tiež poradenstvo, produktové fotenie, ale aj organizáciu výstav s cieľom uľahčiť im vstup do sveta kreatívneho biznisu.

Rozhýbané projekty

- Zakúpené boli dve mobilné planetária - pre Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň a pre hvezdáreň Gemerského osvetového strediska. Zrekonštruovaná bola aj kupola Hvezdárne v Medzeve, v ktorej tiež pribudol nový ďalekohľad.
- Za roky 2018 - 2021 pribudlo takmer 19 000 zbierkových predmetov, ktoré putovali do župných múzeí a galérií.
- Na ochranu zbierkových predmetov bola dokončená rekonštrukcia depozitára Východoslovenského múzea v Šaci a zriadený bol depozitár Zemplínskeho múzea v Michalovciach.
- V regionálnych knižniciach pribudli biblioboxy, herné kútiky, chill-out zóny, nový knižnično-informačný systém a pravidelne sa realizoval nákup nových kníh.
- Centrum kultúry Košického kraja začalo s realizáciou programu zameraného na rozvoj tradičnej ľudovej kultúry aj programu na podporu talentovaných jednotlivcov.
- V roku 2022 získali štyri gotické kostolíky na Gemeri (v Štútniku, Ochťinej, Koceľovciach a Plešivci) značku Európskeho kultúrneho dedičstva, a to vďaka stredovekým nástenným maľbám starých viac ako 700 rokov, ktorých autormi sú talianski freskári.

Na Slafkovský štít vybehli aj známi influenceri

Letné potulky: Vyberte sa na Slafkovský štít

Slafkovský štít je známy snáď na celom Slovensku, ale počuli ste už o Slafkovskom štíte v Košickom kraji? Ak nie, je najvyšší čas, aby ste naň počas tohto leta vystúpili.

Minuloročná odvážna destinačná kampaň Krajskej organizácie cestovného ruchu Košice Región Turizmus totiž pokračuje. Tentoraz však nebudeme len hrdí na to, čo v ňom nenájdeme, ako sú preplnené akvaparky, či natrieskané lanovky. Kampaň sa nesie v duchu „KRAJ SVETA – Hrdý na to, čo si v ňom nájdeš“. Nie je totiž dôležité, aby sme si pamätali, kde sme všade boli a čo sme navštívili, ale

to, koľko nezabudnuteľných zážitkov si z dovolenky či výletu odnesieme.

Výstup na Sla*kovský štít

V Košickom kraji síce nemáme Slafkovský štít, ktorého výstup patrí

k najpopulárnejším vo Vysokých Tatrách, ale za to máme Slafkovský štít, a to rovno na Kraji sveta. Konkrétne ide o kopec nad mestom Košice, známy ako Červený breh, ktorý sa tak na istý čas premenoval. Názov nesie po známom hokejistovi rodákovi z Košíc – Jurajovi Slafkovskom, ktorému paradoxne turistika nie je po chuti. Jediné, čo vo svojom živote absolvoval, bol výstup bicyklom na

spomínaný Červený breh – áno, na tento minikopec. Mnohí sa však určite zhodneme, že dovolenka nie je o počte nachodených kilometrov, zdolávaných vrcholov či navštívených jazerách. Práva dovolenka je o zážitkoch. A o tom vraví aj kampaň „KRAJ SVETA – Hrdý na to, čo si v ňom nájdeš“.

Bucket listy

Už teraz nájdete na Červenom brehu špeciálnu tabuľu, ktorá nesie názov Slafkovský štít. Odfotili sa pri nej aj známi influenceri ako exfarmár Lukáš Stanislav, youtuberi Matúš Okajček, Miroslav Bača či instagramová rodinka @toto_je_nas_svet. Tí si spolu s Jurajom okrem toho pripravili pre vás všetkých BUCKET LISTY, teda

Inšpirovať sa môžete típmi na netradičné výlety na webovej stránke www.krajsveta.sk, kde nájdete okrem tematických bucket listov od influencerov aj generátor, vďaka ktorému získajú vlastný zoznam lokalít a tipov na letné zážitky.

zoznamy nespútaných zážitkov na Kraji sveta. Juraj sa okrem výstupu na Slafkovský štít odporúča stratiť v Stratenskej píle, alebo si napríklad dopriať pokoj medzi foodtruckmi na Aničke či potiahnuť párty na lodi vo Viničkách. Kraj sveta nechce nikoho provokovať, ale ukázať, že nie stále turistické atrakcie prinesú vytúžené zážitky. Zážitky sa totiž nemerajú názvom ani počtom, ale spomienkami. Kraj sveta chce týmto spôsobom upozorniť na svoje málo známe miesta, pri ktorých si turisti často ani nezapamätajú ich názvy. Vďaka spomínaným bucket listom môžete aj vy nájsť, objaviť či spoznať neobjavené poklady Košického kraja, ktoré čakajú na vaše zážitky a vlastné vtipné prezývky, ktoré vám ich budú pripomínať.

Lod'kou naprieč Ružínom

Jedna z najkrajších vodných nádrží na Slovensku dostala vďaka Košickému samosprávnemu kraju spoločne s Krajskou organizáciou cestovného ruchu Košice Región Turizmus opäť šancu ukázať sa vo svojej plnej kráse. Reč je o Ružínskej priehrade, kde sa otvárajú dve nové možnosti pre vodné dobrodružstvá. Obe turistické novinky vznikli vďaka finančnej podpore krajskej samosprávy prostredníctvom grantovej schémy Terra Incognita. Ružínska priehrada sa za posledné roky stala obľúbeným rajom pre rybárov, vodných trampov a vodákov, ale aj pre bežných rekreantov. Zrealizovaný projekt s názvom Lod'kou naprieč Ružínom rozšíri služby pre tieto cieľové skupiny prostredníctvom ponuky v podobe novej dovolenkovej zážitkovej infraštruktúry na priehrade. Návštevníci tak získajú na priehradu nový pohľad, a to z paluby vodných bicyklov a veslíc s elektromotorom. Okrem nich letnú dovolenkú atmosféru dotvorí nové plávajúce mólo. Všetky novinky, ktoré v rámci projektu vznikli, boli zrealizované v areáli plážového baru POČKAJ BEACH v obci Margecany.

Pokoj na Aničke

Vodné bicykle na Ružíne

Leto na jednotku

Je tu vytúžený čas oddychu, využite bohatú letnú ponuku podujatí v krajských múzeách, galériách, osvetových centrách či knižniciach, určite je z čoho vybrať.

24. 7. 2022 o 19:00 hod. Hudba cisárskej Viedne

Túžite sa na chvíľu preniesť do dôb šľachty? Príďte do Zemplínskeho

múzea v Michalovciach vypočuť si Hudbu cisárskej Viedne. Zaznejú diela skladateľov ako Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven či Antonio Salieri.

Od 28. 6. 2022 Krása vytepaná v medi

Východoslovenské múzeum v Košiciach pripravilo novú výstavu v Dome remesiel. Tento raz je zameraná na ušľachtilé umenie – medikováčstvo. Vďaka výstave aj dnes môžete obdivovať šikovnosť majstrov vytepanú v medi.

9. 7. 2022 Exkurzia do sveta včelárstva

Včelárstvo zažíva rozkvet, ak chcete vedieť, ako s ním začať, príďte do Baníckeho múzea v Gelnici. Spišské kultúrne centrum tu v spolupráci s mestom Gelnica pripravilo Exkurziu do sveta včelárstva. Budete mať možnosť pozorovať včely priamo pri práci v presklenom úli, či vlastnoručne si vytáčať med.

Viac informácií nájdete na webových stránkach a sociálnych sieťach kultúrnych organizácií Košického samosprávneho kraja.

Súťaž s tajničkou

Milí lúštitelia, správnu odpoveď z tajničky nám pošlite e-mailom na tajnicka@vucke.sk do **31. 7. 2022**. Vyhrať môžete ruksak, športovú fľašu, prenosný malý reproduktor, šiltovku. Účastníci prihlásením sa do súťaže a splnením podmienok dávajú KSK svoj súhlas so spracovaním osobných údajov, ktorými sú poskytnuté identifikačné údaje účastníka súťaže (meno, priezvisko, e-mail, adresa trvalého pobytu, telefónne číslo). Tieto osobné údaje budú spracované výlučne na účely realizácie súťaže a odovzdania výhry. Výhercovia z predchádzajúceho čísla: **Emília Dulinová, Daniel Vrlík**.

Ostrov Atauro nájdete blízko Východného Timoru a je rajom pre milovníkov šnorchľovania a potápania. Po ponorení tam nájdeme (tajnička). Miestny koralový útes je podľa odborníkov svetovým unikátom.

Autor: Juraj Mitošinka	zlietava	1. časť tajničky	skratka infarktu myokardu	dôveruj	obsiatie	krompáč	Pomôcky: kapron ave, lp, enigma	škripanie	nadstavim	mesto v Rumunsku	skratka pre arcus	2. časť tajničky	záhada (kniž.)
	znič						strihá (expr.)						
	prelamuje sa						kaprón oblep						
	skratka štátu Idaho		najlepší výkon v športe mizerne							rímske číslo 401 otvor (v med.)			
	citoslovce rozpakov			kotúľala útržok (expr.)							značka pre miligram Lea (dom.)		
	zoskupenie troch kariet (kart.)				nenalom zospodu často ronil								
	divá ovca					postupne žerie vznášalo sa							
Pomôcky: alef, Skýt, Títus, aditus, archar	napoly bzučanie						mužské meno arabský panovník						napodobneniny
	príbytok							menšia mucha Eva (dom.)					
	oraním dostaneme do zeme								člen starého národa hebrejské písmeno				
	poskytujú vedomosti		šnúra na luku vykurojú							Armáda Slov. republiky (skr.) lat. pozdrav			
	citoslovce nakúkania			pripravovala váru zn. pre pascal							skratka violy letecké krídlo (skr.)		
	lúpaním zbavil kôry						lepením nevlož						
	trýznilo						prudké hnutia mysle						